

ROLUL EDUCAȚIEI INTERCULTURALE ÎN ȘCOALĂ

Prof. Olivia Nicolae,
Liceul „Charles Laugier” Craiova

Perspectiva lingvistică și culturală a educației interculturale în școlile din învățământul preuniversitar este un subiect deseori abordat în cadrul cursurilor de perfecționare, atelierelor, vizitelor de lucru și dezbaterilor referitoare la diferențele culturale și implicațiile lor pedagogice și didactice. Oferind ca model abordarea acceptării diversității culturale, educația interculturală aduce o perspectivă asupra integrării elevilor la școală, în societatea și în cultura europeană, o abordare flexibilă, idei practice și interactive într-o situații reale de viață.

Faptul că elevii nu provin din clase omogene creează dificultăți în desfășurarea activităților instructiv- educative, făcând astfel dificilă abordarea lecțiilor și lucrul efectiv la clasă. Diferențele de statut social, de grad de cultură și religie fac ca unii elevi să se simtă marginalizați sau excluși, aspecte care generează uneori conflicte pe care profesorul trebuie să le medieze. Astfel că ar trebui să avem în vedere posibilitatea studierii frecvenței cu care aceste probleme acute precum stereotipiile, prejudecățile și discriminarea apar la elevi și descoperirea de bune practici în domeniul combaterii acestora, precum și adoptarea unor soluții adecvate de negociere a conflictelor și non-discriminare.

Educația interculturală este deseori reprezentată prin intermediul unor abordări teoretice ale problemei, ajutând prea puțin la dezvoltarea competențelor în acest sens. Este foarte importantă îmbunătățirea cunoștințelor în domeniul combaterii excluderii sociale, discriminării și combaterii abandonului școlar și perfecționarea abilităților de a comunica, de a împărtăși din experiența proprie, de a stabili relații interpersonale și apartenența la un grup de lucru multicultural. Considerând educația interculturală o poartă deschisă către noi culturi, limbi și populații, și nu o barieră, aceasta oferă posibilitatea înlăturării obstacolelor de comunicare între comunitățile aflate nu doar în state diferite, ci și cele din interiorul unui oraș sau sat, promovând integrarea și multiculturalitatea, pe de o parte și păstrarea identității pe de altă parte.

Incursiunea în abordările concrete ale problematicii educației interculturale în școli și modul în care aceste instituții fac față provocării adoptării interculturalității sporește competența de abordare și negociere a conflictelor în școli, permitând înțelegerea, dezvoltarea și promovarea educației interculturale în scopul prevenirii intoleranței, xenofobiei și înlăturării prejudecăților. Calitatea actului de predare trebuie să includă metode flexibile și personalizate și prin diversificarea conținutului lecțiilor din perspective noi, oferind o viziune mai clară asupra materialului didactic, a resurselor existente și posibilitatea pentru practica integrată și interactivă în clasă și în activitățile extrașcolare a educației interculturale. Experiența acumulată poate servi drept o modalitate de mediere culturală și lingvistică, promovând șanse egale pentru toți în a construi relații interculturale în viața reală și pe internet, punând bazele unui cadru educațional care să permită comunicarea și oferirea de oportunități egale.

Impactul imediat îl constituie dezvoltarea cunoașterii și înțelegerii diversității culturale și lingvistice europene în rândul elevilor, temele legate de interculturalitate abordate în cadrul orelor de curs precum și în activitățile extrașcolare propuse conducând la sporirea gradului de conștientizare a diferențelor culturale în rândul elevilor. Impactul este unul major, elevii își vor dezvolta gândirea critică, gradul de toleranță, înțelegerea reală și acceptarea interculturalității, folosind limbile străine pentru a avea acces la resurse, a învăța și a reflecta asupra problemelor sensibile ale diversității. Descoperirea de către elevi a acelor abilități de înțelegere a altor culturi îi va încuraja să se exprime și să ia atitudine în probleme de interes comun, promovând autonomia de învățare și autoevaluare prin raportarea la alte sisteme de învățământ.

Având în vedere faptul că materialele didactice pentru abordarea aspectelor interculturale lipsesc pentru majoritatea disciplinelor și mai mult chiar, realizarea acestora de către fiecare profesor este un proces dificil și de durată, se impune realizarea unor biblioteci, eventual virtuale, cu materiale didactice care să faciliteze accesul la înțelegerea aspectelor interculturale. Prin introducerea în cadrul evaluărilor naționale a unor secțiuni referitoare la multiculturalitate ar putea fi implementate mult mai rapid aceste aspecte în procesul de predare-învățare.

Educația interculturală nu este ușor de realizat în lipsa unor programe educaționale adecvate, problemele implementării acestora sunt complexe iar consecințele extrem de importante pentru societate.

Bibliografie:

- Banks, J. A. "Multicultural Education: Development, Paradigms and Goals." Multicultural Education in Western Societies, J.A. Banks y J. Lynch. Londres: Holt, Rinehart and Winston, 1986
- Celce-Murcia. M. "Teaching English as a Second or Foreign Language", Boston: Heinle and Heinle Publishers, 1991
- Cummins, J. "Minority Education". Clevedon y Filadelfia: Multilingual Matters Ltd., 1988
- Lado, R. "Linguistics Across Cultures", The University of Michigan Press, 1963